

אמונת חיים

גליון שבועי לתורה וחסידות שע"י מוסדות קראלי בארה"ק

גליון ד (שצד) ♦ שנה ט

שב"ק פרשת וירא ה'תשפב

בניני חיים

וירא אליו ה' באלוני ממרא והוא יושב פתח האוהל כחום היום

ותמהו המפרשים בכמה דברים אחד שלא כתוב וירא ה' אל אברהם וגו' אלא כתב וירא אליו וגו', וגם במה שכתב באלוני הממרא, מה נפקא מינא באיזה מקום נגלה אליו ה', וגם מה שכתוב והוא יושב פתח האוהל, מה רוצה להגיד בזה שהוא יושב בפתח האוהל ולמה לא ישב בפנים האוהל, וברש"י כתב שבשיל שנתן לו ממרא עצה למול את עצמו, נתגלה ה' בחלקו, וידוע דרשת חז"ל שגדולה הכנסת אורחים מקבלת פני השכינה, ולכן הניח אברהם כביכול את השכינה וישב פתח האוהל לקבל אורחים.

ואפ"ל בדרך אפשר שהפסוק בא לומר את גודל הענוה של אברהם אבינו שאף שעשה את מצות ה' במסירות נפש והוא בן תשעים ותשע ומ"מ לא החזיק טיבותא נפשית, אלא פשוט שהוא כאילו בלי שם אלא כתב "אליו", וגם תלה כל הגדולה שזכה לעשות את מצות ה' הכל בזכות ממרא הצדיק שנתן לו עצה על המילה וגם כתב בפתח האוהל שאברהם החשיב את עצמו כאילו הוא עוד בפתח האוהל של הקדושה שאף שנתגלה אליו ד' יתברך אבל אברהם עוד הוא רק בפתח האוהל כאילו רק עכשיו התחיל לעבוד את ה' יתברך.

ובא הכתוב גם לומר שאברהם זכה לכל זה בזכות גודל הענוה שבו שאמר ואנכי עפר ואפר ולכן זכה שנתגלה אליו ה' שהענוה הוא הוא מידה היותר גדולה שזוכה אדם לכל הטובות ושורה עליו השכינה משא"כ הגאווה שהוא הגדולה שבעבירות שאין השכינה שורה על בעלי הגאווה, זה לימוד לדורות שאדם אל יתגאה אף בעשותו המצוה הכי גדולה וידע שהוא רק בתחילת הדרך ובפתח האוהל ועוד המלאכה גדולה להיכנס לגמרי לאוהל הקדושה.

רבינו הק' זיע"א ב' ויגד משה

אחרי בלתי היתה לי עדנה ואדוני זקן וכו' היפלא. (יח. יב)

יש לרמז דשרה אמנו בקשה בן שממנו יצא משיח בן דוד ויגוּם דם ישראל השפוך, על כן אמרה אחרי בלתי וגו' כי בלתי עדי"ה נוסריקון יודע בגוים לעינינו נקמת דם עבדיך השפוך תבוא לפניך וגו' (תהלים ע"ט י"ג-יא) ואמרה אבל אדוני ר"ל כנסת ישראל זקן וכמה ימי עבדך מתי תעשה ברדפי משפט, וצריך להחיש הגאולה, עז"א הקב"ה למה זה צחקה שרה ואני זקנתי, כלל כנ"י, היפלא מה' דבר שיחדש כנשר נעורינו.

שארית מנחם - ווישווא

כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו וכו'. (יח. יט)

למען הביא ה' על אברהם את אשר דבר עליו. כי כשאדם מאמין באמונה שלימה שהקב"ה יתענג בהשפעות לישראל אז מה שמבקש מהש"ת טובה וברכה הוא תענוג להש"ת. ותענוג הש"ת בהשפעתו לישראל הוא מחמת שישאל הולכין ומחזיקין בתורת ה' על ידי זה יתענג הש"ת מהשפעתו, חוהו למען הביא ה' על אברהם אז שפיר יכולין שיבוא על אברהם אשר דבר עליו ולא יחשוב על מנת לקבל פרס כי מה שהש"ת משפיע להם טובות הוא עבור תענוגו יתברך כיון שמחזיקים תורת ה' ובו מתענג בהשפעתו להם. והבן.

קדושת לוי

וילך ה' כאשר כלה לדבר אל אברהם ואברהם שב למקומו, (יח. לג) התוה"ק סיפרה צדקת אאע"ה דהנה הוא המליץ לפני הש"ת על אנשי סדום להצילם, אך לא פעל כלום בבקשתו אצל הש"ת בשבילם, אעפ"כ כשלא פעל כלום לא התעצב אברהם מזה, רק הוא עשה את שלו שהתפלל, וכשלא פעל בתפלתו לא ה' זאת עסק שלו, ותכף אברהם שב למקומו היינו למדרגתו הראשונה, לעבוד את הש"ת בשמחה כמקודם, והתוה"ק היא נצחית וכן ראוי להיות כל אחד מישראל.

דברי יחזקאל

דברות קודש

מרן רבינו עט"ר שליט"א

יוקח נא מעט מים וגו'. (י"ב. א-ב)

וברש"י: יוקח נא - על ידי שליח; אף הקדוש ברוך הוא שילם לבניו על ידי שליח: "וירם משה את ידו ויך את הסלע" וגו' וברד"ק: על המים אמר יוקח, רוצה לומר: על יד אחד מן העבדים; אבל על הפת אמר "ואקחה פת לחם" (להלן, ה) - הוא בעצמו.

ולכאורה פלא היא, שהרי אברהם אבינו אירח את האורחים בהרחבה גדולה, ושחט בהמה עבור כל אחד מהם בכדי לכבדם בלשון בהמה, והאכיל אותם מכל טוב הארץ, ולמה דווקא במים אמר יוקח נא [רק] מעט?

אלא לפי המפרשים (רש"י, רד"ק) שבמים שלח שליח, אבל את הסעודה עבורם הכין אברהם בעצמו, מובן שכל מה שהיה תלוי בו בעצמו, נתן בהרחבה גדולה, אלא כשהטריח אחרים לעשות עבורו, אמר יוקח נא מעט בכדי שלא להכביד יותר מידי על השליח.

רואים אנו בזה מוסר השכל, לכל אחד ואחד, שרוצה לדקדק במצות ולהחמיר כבקלה ובחמורה ולהיות נדיב לב ובעל חסד מופלא, כל זה הוא דברים גדולים מאוד, ואשריהם ואשרי חלקם אלא תדאגו ראשית כל שזה לא יהיה על חשבון הזולת

ליל שב"ק - תשפא

יוקח נא מעט מים וגו'. (י"ב. א-ב)

אפ"ל שאמר להביא מעט מים, כי אאבע"ה שקיים את התורה, חשש ללאו של לא תחנם, ע"כ לא רצה לזכותם בברכת העשירות כמו שאמרנו בתלמוד (שבת ס"ב) אמר רב חסדא אני נטלתי ידי מלא חפנים מים ונתנו לי מן השמים מלא חפנים נחת ועושר.

קדושה רבא - תשפא

וברש"י: יוקח נא - על ידי שליח; אף הקדוש ברוך הוא שילם לבניו על ידי שליח: "וירם משה את ידו ויך את הסלע" וגו' וברד"ק פירש: על המים אמר יוקח, רוצה לומר: על יד אחד מן העבדים; אבל על הפת אמר "ואקחה פת לחם" (להלן, ה) - הוא בעצמו.

למה באמת לא הביא להם את המים בעצמו וכן למה לא אמר להביא להם רק מעט מים.

אלא אפ"ל ע"פ פירוש רש"י שבתחילה חשב שמדובר בערביים עובדי עבודה זרה, ולא רצה לשמשם בעצמו טרם יטלו ידיים ע"כ שלח קודם את אחד העבדים שיטלו ידם.

וכן אפ"ל שחשש שעדיין לא נטלו ידיים בקומם בבוקר...

כן אפ"ל שרצה קודם לדעת ע"פ אופן נטילת ידם מה טיבם ומהותם רעוא דרעוין תשפא

פרנסי השבוע

הרה"צ אליעזר בסנר שליט"א

חותן מרן רבינו שליט"א

וחתנו/גיסו

הרה"ג חזקיהו מאיר שליט"א

ר"מ בברכפלד

לרגל הולדת הנכד/הבן

יה"ר שירונו רוב נחת ותענוג דקדושה מכל יוצ"ח

עובדות חיים

וישכם אברהם בבוקר

הרה"ק בעל דברי יואל מסאטמאר היה כידוע נוסע לארץ ישראל בפרט לפני בחירות בכדי לשכנע ולדרוש שלא ילכו לבחירות, ובאותה אניה נסע עימו הרה"ג אליעזר סילבר שהוא היה נוסע דווקא לעודד את ההליכה לבחירות. בדרכם היו מידי פעם מתוכחים פעם שאל הרב סילבר את הרבי מסאטמאר למה מתפלל כל מאוחר, הרי כתוב וישכם אברהם בבוקר שהוא הזדרח לקום מוקדם, ענה לו מינייה וביה, אבל לא כתוב כמה זמן לקח ה'ויחבוש את חמורו.

ויקח את שני נערו אתו

וברש"י: שאין אדם חשוב רשאי לצאת לדרך בלא שני אנשים. מרן הגר"ש וואזנר בעל שבט הלוי זצ"ל הגיע פעם לניחום אבלים אצל אחד השכנים של מרן החזון איש זצ"ל בבנין ביתו בשכונת גבעת רוקח בבני ברק, בצאתו לשוב חזרה לביתו יצא החזון איש מביתו והחל ללוות את מרן זצ"ל חזרה לביתו בזכרון מאיר, כשהוא ניסה להניאו וביקשו שישבו לביתו נענה החזון איש ואמר, רב צריך גבאי.

ותשלך את הילד תחת אחד השיחים (כא, טו)

בן יחיד היה לו להמגיד הקדוש מקוזניץ זיע"א, ור' משה אליקים בריעה שמו. בהיותו ילד חלה אנושות, והגיע עד שערי מות רח"ל, והיה אביו המגיד שרוי בצער גדול. כיון שהגיע זמן תפילה החליט המגיד להסיח דעת ממחלת בנו יחידו, כדי שיוכל להתפלל בכוונה ובשמחה, והסביר: כתוב "ותשלך את הילד תחת אחד השיחים" שיח הוא לשון תפילה, והגר השליכה את הילד והסיחה דעתה ממנו, בעבור תפלה אחת, אפילו בעבור תיבה אחת מן התפילה שתאמר בשמחה זה כדאי.

ויהי אלקים את הנער ויגדל ויהי רבה קשת (כ"א - כ')

מעשה היה עם הרה"ק רבי יעקב דוד מאמשינוב זיע"א, שסירב לבקר בוורשא אצל עשיר למדן ושוע שהיה ידוע כאיש יהיר. אמרו לו אם ה' מצליח דרכו של הלמדן נראה שמעשיו רצויים. ענה להם הרבי: אצל ישמעאל כתוב "ויהי אלקים את הנער" ומספרת לנו התורה "ויגדל" כלומר התגאה ומה עלה בסופו "ויהי רבה קשת".

יקרא אליו מלאך ה' וגו' ויאמר אל תשלך ירך וגו' (כ"ב - י"א - י"ב) מעשה היה בימי המגיד הגדול ממעזריטש זיע"ע, כשרצו תלמידי הגר"א מוילנא זיע"א, לעשות חרם כנגדו ועל כל התלמידים והחסידים ההולכים בדרך הבעש"ט הקדוש זיע"א.

וכן ערכו ונעשו בכתב בכל מיני תוקף אשר חתמו עליו חכמי וילנא, עד שבאו אל הגאון ר' זלמן אשר היה הראשון והחשוב מתלמידי הגר"א, והם סמכו שבוודאי יחתום עמם, אך כאשר באו אליו השיב כי לא יחתום על החרם, נבהלו ושאלו מה זאת? אם רבינו הגר"א מסכים איך הוא לא יסכים, והיכן מורא רבך כמורא שמים? השיב להם בשאלה: למה בעקדת יצחק כתיב "והאלקים נסה 'וגו' ואח"כ כתיב "ויקרא אליו מלאך ה' וגו' ולא ידעו להשיב, וביקשו שהוא יפרש להם הדבר. אז השיב, כי מתחילה כאשר נאמרה העקדה, שהיא הריגת נפש אין רשות לשמוע ממלאך, כי פיקוח נפש דוחה שבת, וצריך עדים והתראה וסנהדרין עם דרישה וחקירה וכו', אך שלא להרוג, היה נאמן לומר גם מלאך. והנה מהגמרא (פסחים נ"ב) מוכח שחרם נחשב כהריגה, א"כ אין מלאך נאמן על זה, רק מפי השי"ת בלבד. ומה שאמרתם אם דומה לך הרב כמלאך ה' צבאות וכו' (מועד קטן י"ז), אך לא יותר ממלאך ה' צבאות, ולהריגה אין סומכין גם על מלאך אם לא מפי ה' לבדו אשמע דבר זה, וכאשר הגיעו דברים אלו להגר"א זיע"א, נתבטל כל הענין החרם.

ביאורי חיים

בפרשתנו פרשת וירא כתוב: **ואל הבקר רץ אברהם ויקח בן בקר רך וטוב ויתן אל הנער וימחר לעשות אותו.** (בראשית י"ח, ז')

א) הנה ידוע על אברהם אבינו ע"ה שברא בהמה על ידי ספר יצירה, ודורשי רשימות מצאו רמז בפרשתנו (י"ח, ז') "ואל הבקר רץ אברהם ויקח בן בקר רך וטוב ויתן אל הנער וימחר לעשות אותו", שכן הבקר שלקח נשמט ממנו, והוצרך אברהם לברוא אחר על ידי ספר יצירה, כדי שלא לצער את האורחים באיחור הסעודה, והיינו וימחר לעשות אותו, שעשה אותו על ידי ספר יצירה, וכן בהמשך הפסוק (ח') "ויקח חמאה וחלב ובן הבקר אשר עשה, ויתן לפניהם", שעשה בן בקר על ידי ספר יצירה.

ב) ונראה לרמז זאת בס"ד, דכתיב "ואל הבקר רץ אברהם", "רץ", אותיות "צר", רמז שאברהם אבינו צר [היינו מלשון יצירה, עיני ברכות דף י' ע"א, בשר דם צר צורה על גבי הכותל], את בן הבקר על ידי ספר יצירה. והבן ג) והנה המלבי"ם (שם י"ח, ז') כתב וז"ל: נראה שרצה לתרץ בזה איך האכיל להמלאכים בשר בחלב, ואמרו שהיה בשר שנברא על ידי ספר יצירה, שאין לו דין בשר, וכו'. עכ"ל.

ד) והנה מה שכתב המלבי"ם שבשר שנברא על ידי ספר יצירה, אין לזה דין בשר, הנה אא"ז הגה"צ רבי לוי הכהן רבינוביץ זיע"א, בספרו הבהיר "מעדני השלחן" (יור"ד סימן פ"ז ס"ק ח'), פסק כן להלכה, ע"ש.

ה) וע"ז בשו"ת שלו "מעדני מלכים" (ח"א סימן ס"ז) שנשאל אא"ז זצ"ל, [ע"י הרה"ג ישראל שפיצר שליט"א], למה אין בעגל שנברא מספר יצירה, איסור משום מראית עין.

וכתב לו וז"ל: "מה ששאל על מה שכתבתי במעדני השלחן (סימן פ"ז ס"ק ח') על עגל שנברא על ידי ספר יצירה, אין לו דין בשר, ומותר לאוכלו בחלב (מלבי"ם פרשת לך לך, י"ח, ז'). ושאל אין הכי נמי שאין בזה איסור בשר בחלב, אבל מכל מקום יש בזה איסור מראית עין, דהרי אין אדם יודע שעגל זה נברא בספר יצירה.

שאלה זו לא שייך בזמנינו כלל, והיא הלכתא למשיחא, דהגם דנפסק בשו"ע (י"ד סימן קע"ט סעיף ט"ו) דעל ידי ספר יצירה מותר אפילו לעשות מעשה, ואין כאן משום מכשפות, דמעשה הקב"ה ע"י שם קדושה שלו הוא (רש"י סנהדרין דף ס"ז ע"ב, הובא בב"י סימן קע"ט, דף ל"ה ע"ב).

וכבר כתב הלבוש (עטרת זהב שם) וז"ל: תנאי שיתעסקו בה בקדושה ובטהרה, ולצורך קדושת השם, או לצורך מצוה רבה, אשר זה לא נמצא בדורות הללו בעוה"ר, ואפילו בהנהיג בטהרה ובקדושה, ורחמא ליבא בעי, שכן בזמן הזה שאי אפשר להנהיג בטהרה ובקדושה, ורחמא ליבא בעי, הובא בש"ך (שם ס"ק י"ח), וסיים ודבריו נכונים, וכן נמצא בכמה מחברים דורשי רשומות שאין להשתמש בשמות בקודש, כי אם לצורך מצוה רבה, ודאשתמש בתגא חלף, גם בספרי המקובלים מבואר שעון גדול הוא המשתמש בשמו, על כן המונע יבורך. (עכ"ל הש"ך).

וכיון שהיא הלכתא למשיחא, בעזרת ה' אז נשמע ממנו הדין, אם יש לחשוש בזה למראית עין.

ומדברי ה"ב איש חי משמע שאין בזה איסור מראית עין, דז"ל (בן יהוידע סנהדרין דף ס"ה ע"ב ד"ה ברם) ונ"ל בס"ד דאכילת בשר הנברא בספר יצירה, אינו משביע, שאינו עושה דם בגוף האוכלו, ובודאי דאינו מרגיש בו טעם הנאה של אכילה.

ובזה ניחא לתרץ קושיא אחרת, איך רב חנינא ורב אושעיא נהניו ממעשה נסים, דמברו להו עגלא תלתא ואכלי ליה (גמ' סנהדרין דף ס"ה ע"ב, ודף ס"ז ע"ב), אך בזה ניחא דלא היה להם הנאה מאכילתו, ורק עושים כן להראות קדושת שמות הקודש אשר מכוונים בהם ופועלים בהם פעולות אלו, וגם לנסות כח קדושת עצמם, דאין כל אדם עושה פעולות אלו, אא"כ הוא צדיק וקדוש וטהור.

ובזה ניחא לתרץ בענין אליהו זכור לטוב, שהיו מביאים לו העורבים בשר (מלכים א'. י"ז, ו') ולמה לא היה בורא בשר בספר יצירה, אלא ודאי דאין בשר זה משביע וזן את הגוף. (עכ"ל).

הואים מדברים שבשר זה הוא בשר שאין מרגישים בו טעם, ולא משביע הגוף, ולכן אין לך היכר גדול מזה, דהוא אחרת משאר בשר, הן במראה, והן בטעם. (עכ"ל המעדני מלכים").

קול קראלי 074-7962278

לע"נ

הגה"צ רבי משה ב"ר מרדכי וובער זצוק"ל

נלב"ע יג כסלו תשפ"א

ולע"נ

הרה"ח עמיקם ב"ר נחמיה מזרחי זצ"ל

נלב"ע יג תשרי תשפ"ב

ת.נ.צ.ב.ה

מאות כבר נושעו! ומה איתך?
רוצים גם ישועה? יש לכם שמחה, אזכרה וכו'
תרמו! וקחו חלק בהפצת המעיינות של
מרכז "אמונת חיים" קראלי
כתובת לתרומות תגובות ולקבלת הגליון
רח' דב גור 20/23 אשדוד טל. 08-8659931
באימייל: 3118494@gmail.com